

Brusel 11. července 2019
(OR. en)

11168/19

JAI 798
COPEN 296
EUROJUST 131
EJN 62

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Předmět:	Společná poznámka Eurojustu a Evropské justiční sítě o praktickém uplatňování evropského vyšetřovacího příkazu

Delegace naleznou v příloze společnou poznámku Eurojustu a Evropské justiční sítě k výše uvedenému tématu.

EUROPEAN JUDICIAL
NETWORK (EJN)

Společná poznámka Eurojustu a Evropské justiční sítě o praktickém uplatňování evropského vyšetřovacího příkazu

Tento dokument je určen na podporu činnosti vnitrostátních orgánů odpovědných za uplatňování evropského vyšetřovacího příkazu a není právně závazný.

Červen 2019

Přeshraniční trestní soudnictví

OBSAH

1. Úvod	4
2. Oblast působnosti směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu	4
2.1. „Všechny vyšetřovací úkony“ (článek 3) a „příslušná ustanovení“ (článek 34).....	4
2.2. Evropský vyšetřovací příkaz ve všech fázích anebo mimo fázi řízení před soudem.....	6
3. Obsah a forma evropského vyšetřovacího příkazu (článek 5).....	7
3.1. Vyplňování evropského vyšetřovacího příkazu (příloha A)	7
3.2. Informace nebo dokumenty, které vydávající orgán má či nemá poskytnout.....	9
3.3. Jazyk formuláře a otázky týkající se překladu	10
4. Vydávání a předávání evropského vyšetřovacího příkazu	11
4.1. Zapojené příslušné orgány (vydávající a potvrzující orgán).....	11
4.2. Kontrola přiměřenosti (čl. 6 odst. 1).....	11
4.3. Vícero úkonů, vícero evropských vyšetřovacích příkazů?	12
4.4. Předávání evropských vyšetřovacích příkazů (článek 7)	13
5. Uznávání a výkon evropského vyšetřovacího příkazu	14
5.1. Zapojené příslušné orgány	14
5.2. Uznání a výkon (článek 9).....	14
5.3. Využití jiného druhu vyšetřovacího úkonu (článek 10)	15
5.4. Důvody k odmítnutí uznání nebo výkonu (článek 11)	16
5.5. Naléhavé případy.....	17
5.6. Potvrzení o převzetí (čl. 16 odst. 1, příloha B) a lhůty (článek 12, příloha B).....	18
6. Zvláštní vyšetřovací úkony (články 22 až 31).....	19
6.1. Obecně.....	19
6.2. Výslech za použití videokonference (článek 24).....	19
6.3. Výslech za použití telefonní konference (článek 25)	20
6.4. Informace o bankovních operacích a jiných finančních transakcích (článek 27)	20
6.5. Shromažďování důkazů v reálném čase (článek 28).....	20
6.6. Odposlech telekomunikačního provozu za technické pomoci (článek 30)	21
6.7. Odposlech telekomunikačního provozu bez technické pomoci (článek 31)	21
7. Zásada speciality.....	21
8. Evropský vyšetřovací příkaz vs. jiné nástroje	22
8.1. Evropský vyšetřovací příkaz vs. zajišťovací nástroje.....	22
8.2. Evropský vyšetřovací příkaz vs. společné vyšetřovací týmy	23
8.3. Evropský vyšetřovací příkaz vs. evropský zatýkací rozkaz	23
8.4. Přeshraniční sledování.....	24
9. Pomoc poskytovaná Eurojustem a Evropskou justiční sítí	24
9.1. Obecné poznámky	24
9.2. Eurojust.....	26
9.3. Evropská justiční síť	26
Bibliografie.....	28

1. Úvod

Cílem tohoto dokumentu je poskytnout odborníkům z praxe vodítko pro praktické uplatňování [směrnice 2014/41/EU ze dne 3. dubna 2014 o evropském vyšetřovacím příkazu v trestních věcech](#) (dále jen „směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu“ nebo „směrnice“)(¹). Jedná se o soubor informací zaměřených na problémy/výzvy, možná řešení a osvědčené postupy, jež Eurojust a Evropská justiční síť (dále rovněž „EJS“) sestavily na základě zasedání, dokumentů a vedených případů.

Tato společná poznámka se zabývá zjištěnými problémy souvisejícími se čtyřmi hlavními fázemi evropského vyšetřovacího příkazu (fáze vydání, předání, uznání a výkonu), jakož i otázkami týkajícími se oblasti působnosti směrnice a jejího používání ve vztahu k jiným současně existujícím právním nástrojům, příslušných orgánů, obsahu, formy a jazyka evropského vyšetřovacího příkazu a používání některých konkrétních vyšetřovacích úkonů.

Tato poznámka je považována za živý dokument a Eurojust a EJS mají v úmyslu ji v budoucnosti aktualizovat.

2. Oblast působnosti směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu

2.1. „Všechny vyšetřovací úkony“ (článek 3) a „příslušná ustanovení“ (článek 34)

Ke dni 22. května 2017 nahradila směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu podle jejího čl. 34 odst. 1 „**příslušná ustanovení**“ úmluv o vzájemné právní pomoci (úmluva Rady Evropy z roku 1959 a její dva dodatkové protokoly, jakož i úmluva o vzájemné právní pomoci z roku 2000).

Výklad pojmu „příslušná ustanovení“ zůstává problematický. V některých členských státech obsahují vnitrostátní prováděcí předpisy seznam úkonů, které spadají mimo oblast působnosti směrnice, zatímco v jiných členských státech se používají nezávazné nástroje měkkého práva (např. pokyny vydávané generální prokuraturou). Je zřejmé, že při absenci společného seznamu Evropské unie (EU) existují v členských státech různé výklady některých úkonů a ustanovení, jež jsou příležitostně zdrojem rozporů. S výjimkou [dokumentu Rady 14445/11](#) není dosud k dispozici souhrnný seznam uvádějící přesná ustanovení, která budou nahrazena. **Společná poznámka Eurojustu a EJS** obsahuje názory kontaktních míst EJS na výklad pojmu „příslušná ustanovení“ podle čl. 34 odst. 1 směrnice (viz dokument Eurojustu a EJS s názvem [Note on the meaning of “corresponding provisions” and the applicable legal regime in case of delayed transposition of the EIO Directive](#)).

(¹) Směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu se vztahuje na všechny členské státy, které jsou jí vázány (26 členských států; Irsko a Dánsko jí vázány nejsou).

Článek 3 směrnice týkající se oblasti působnosti evropského vyšetřovacího příkazu odkazuje na „**všechny vyšetřovací úkony**“ s výjimkou vytváření společného vyšetřovacího týmu (SVT).

Při posuzování toho, zda by směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu měla být použita, by mohla být užitečná tato kritéria:

- příkaz se týká vyšetřovacího úkonu za účelem shromáždění nebo použití důkazů,
- úkon byl nařízen nebo potvrzen justičním orgánem, a
- úkon se týká členských států vázaných směrnicí o evropském vyšetřovacím příkazu.

Pokud by některé z těchto kritérií nemělo být uplatnitelné, nebude směrnice tím správným nástrojem a místo ní by se měl použít jiný právní nástroj. Například v případech, kdy úkon nemá dopady související s důkazy, ale jeho cíl je spíše pouze procesní povahy (např. doručování a zasílání procesních písemností), měla by být vydána žádost o vzájemnou právní pomoc a nikoli evropský vyšetřovací příkaz.

Za účelem vyjasnění výkladu oblasti působnosti směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu zveřejnil sekretariát EJS dokument nazvaný [Competent authorities, languages accepted, urgent matters and scope of the EIO Directive](#), který je odborníkům z praxe dostupný na internetových stránkách EJS.

Panuje obecná shoda, že směrnice se nevztahuje na tyto úkony:

- vytváření SVT a získávání důkazů v jeho rámci;
- doručování a zasílání procesních písemností, ledaže doručení písemnosti je **zásadní** pro vyšetřovací úkon, který je předmětem evropského vyšetřovacího příkazu – v takovém případě by měl být uplatněn flexibilní přístup k jeho zahrnutí do evropského vyšetřovacího příkazu v souladu s čl. 9 odst. 2 směrnice;
- spontánní výměna informací ([článek 7 úmluvy o vzájemné právní pomoci z roku 2000](#));
- předání řízení ([článek 21 úmluvy Rady Evropy z roku 1959](#) a [úmluva Rady Evropy z roku 1972](#));
- zajištění majetku pro účely pozdější konfiskace ([rámcové rozhodnutí 2003/577/SVV o výkonu příkazů k zajištění majetku nebo důkazních prostředků v Evropské unii](#); a od 19. prosince 2020 [nařízení 2018/1805 o vzájemném uznávání příkazů k zajištění a příkazů ke konfiskaci](#));
- restituce: navrácení předmětu oběti ([článek 8 úmluvy o vzájemné právní pomoci z roku 2000](#));
- shromažďování výpisů z rejstříku trestů/ECRIS;

- spolupráce mezi policejními orgány; nebo
- spolupráce mezi celními orgány.

Jedním z ustanovení, která vyvolávají pochybnosti mezi odborníky z praxe, je [článek 19 Budapešťské úmluvy](#) týkající se prohlídek a zajišťování uložených počítačových údajů. Většina odborníků z praxe se zdá být přesvědčena, že toto ustanovení lze stále použít, neboť se nejedná o „příslušné ustanovení“.

(Viz také *Kapitola 8. Evropský vyšetřovací příkaz vs. jiné nástroje.*)

2.2. Evropský vyšetřovací příkaz ve všech fázích anebo mimo fázi řízení před soudem

Ve **25. bodě odůvodnění** směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu se uvádí, že směrnice stanoví pravidla pro provedení vyšetřovacího úkonu ve všech fázích trestního řízení, včetně řízení před soudem.

Evropský vyšetřovací příkaz se použije pro **získání důkazů nejen během vyšetřovací fáze řízení, ale i během fáze řízení před soudem**. V některých členských státech se evropský vyšetřovací příkaz rovněž použije na opatření přijatá **během výkonu rozsudku** (např. během finančního vyšetřování pro účely určení majetku po přijetí konečného rozhodnutí o konfiskaci nebo za účelem získání důkazů o okolnostech výkonu trestu). Tento přístup spočívající v používání evropského vyšetřovacího příkazu **mimo fázi řízení před soudem** se týká vnitrostátních soudních systémů, v nichž pojem trestního řízení zahrnuje i fázi výkonu.

(Viz také *Kapitola 6.1. Výslech za použití videokonference* a *Kapitola 8.3. Evropský vyšetřovací příkaz vs. evropský zatýkácí rozkaz.*)

3. Obsah a forma evropského vyšetřovacího příkazu (článek 5)

3.1. Vyplňování evropského vyšetřovacího příkazu (příloha A)

Byl zaveden **standardní formulář pro evropský vyšetřovací příkaz (příloha A)**, který je dostupný ve všech jazycích, s cílem podpořit jednoduchost a účinnost s důrazem na smysl směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu a koncepci vzájemného uznávání. Cílem formuláře je zjednodušit formální náležitosti, zlepšit kvalitu a snížit náklady na překlad.

Odborníci z praxe se však při vyplňování přílohy A setkali s několika problémy:

- Evropské vyšetřovací příkazy jsou někdy příliš krátké a postrádají základní informace (např. informace o tom, proč je daný úkon potřebný pro vyšetřování, jsou nedostatečné, chybějící data, žádné informace o dotčených osobách nebo nedostatečný popis vyšetřovaných skutečností, v důsledku čehož je například příliš obtížné provádět kontroly oboustranné trestnosti). Tato situace poté vede k zahájení konzultačního postupu, který vyžaduje předkládání žádostí o dodatečné informace podle čl. 11 odst. 4 směrnice.
- Formulace použité v přílohách k vnitrostátním právním předpisům, jimiž se provádí směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu, **ne vždy plně odpovídá** znění použitému v oficiálních přílohách evropského vyšetřovacího příkazu. Tato situace může způsobit nejasnosti a zpoždění; proto by měl být vždy použit formulář ze směrnice.
- Nedostatek **zaškrtavacích políček pro některé vyšetřovací úkony**, jako jsou prohlídky, předávací příkazy a evropské vyšetřovací příkazy v souvislosti s forenzními důkazy, vede k tomu, že je třeba tyto vyšetřovací úkony popsat ve volném políčku.
- Formulář neobsahuje **žádné políčko/oddíl**, v němž by bylo možno **uvést** počet různých **příloh**.
- Vyskytují se potíže, pokud se například **jedná o více osob** nebo pokud je ve vykonávajícím členském státě **zapojeno více příslušných orgánů na regionální úrovni** (avšak vykonávající členský stát je zodpovědný za včasné zapojení všech příslušných vnitrostátních orgánů v souladu s právními předpisy tohoto státu).
- Vyskytují se potíže, pokud se **žádá o více úkonů** (zejména ve vztahu k oddílům C a I). (*Viz také Kapitola 4.3. Vícesto úkonů, vícero evropských vyšetřovacích příkazů?*)

Osvědčené postupy

- Obecně je vhodnější vydat pouze **jeden evropský vyšetřovací příkaz** v případech, kdy je třeba předat vícero úkonů jednomu příslušnému vykonávajícímu orgánu. V některých případech však lze doporučit vydání **několika evropských vyšetřovacích příkazů**. (*Viz také Kapitola 4.3. Vícero úkonů, vícero evropských vyšetřovacích příkazů?*)
- Aby se zabránilo porušování zásady *ne bis in idem*, doporučuje se **uvést jméno podezřelé osoby / podezřelých osob** v evropském vyšetřovacím příkazu, a to i pokud formulář neobsahuje zvláštní políčko pro tuto informaci.
- Odborníkům z praxe se doporučuje, aby se řídili [kompendiem](#) na **internetových stránkách EJS**.
- V případech týkajících se **odposlechu telekomunikačního provozu anebo prohlídek** nebo v případě, že evropský vyšetřovací příkaz odkazuje na **invazivní úkon**, měly by být informace uvedené v příloze A konkrétní a podrobné, jelikož k evropskému vyšetřovacímu příkazu nejsou obvykle připojeny žádné podklady. Odborníci z praxe by měli například jasně uvést důvody pro vydání evropského vyšetřovacího příkazu i to, jaké informace/důkazy/výsledky od provedení úkonu očekávají.
- **Oddíl B** (Naléhavost) by měl být vyplněn pouze po důkladném odůvodnění ve skutečně naléhavých případech, např. pokud je osoba ve vazbě; blíží se datum výslechu; končí platnost elektronických důkazů; hrozí promlčení; je nutná koordinace s dalšími žádostmi a opatřeními; nebo předběžná opatření brzy pozbudou platnosti. Naproti tomu by za naléhavé neměly být označovány případy, kdy orgány ve vydávajícím členském státě pouze chtějí urychlit jejich průběh. (*Viz také Kapitola 5.5. Naléhavé případy.*)
- **Oddíl C** (Vyšetřovací úkon nebo úkony, které mají být provedeny) se používá k popisu požadovaných úkonů. Vydávající orgán musí být přitom co nejpřesnější. Je-li předložena žádost o výslech svědka / oběti / podezřelé osoby, měl by vydávající orgán být nápomocen tím, že buď v samotném oddíle C, nebo v příloze evropského vyšetřovacího příkazu přiloží seznam otázek.
- **Oddíl D** (Vztah k dřívějšímu evropskému vyšetřovacímu příkazu) lze využít nejen k uvedení předchozích evropských vyšetřovacích příkazů, ale na základě širšího výkladu i k poskytnutí relevantních informací o souvisejících dřívějších či budoucích žádostech o justiční spolupráci, jako jsou nadcházející evropské vyšetřovací příkazy nebo jiné vzájemně uznávané příkazy (evropské zatýkácí rozkazy, příkazy k zajištění atd.), žádosti o vzájemnou právní pomoc nebo společné vyšetřovací týmy (SVT) včetně stávajících SVT s jinými státy v kontextu mnohostranných koordinačních rámců. Oddíl D by měl být použit zejména tehdy, kdy bylo v téže věci zasláno několik evropských vyšetřovacích příkazů do několika zemí a je třeba je koordinovat anebo kdy bylo do téže země zasláno současně několik evropských vyšetřovacích příkazů jako výjimka ze zásady zasílání pouze jednoho evropského vyšetřovacího příkazu, a to bez ohledu na počet opatření, jež mají být přijata.

- **Oddíl E** (Totožnost dotčené osoby) by měl být použit k identifikaci osoby/osob, jichž se vyšetřovací úkon týká (nemusí jít o obviněnou/podezřelou osobu / obviněné/podezřelé osoby).
- **Oddíl G** (Důvody pro vydání evropského vyšetřovacího příkazu) by měl být použit pro uvedení souhrnu skutkových okolností a totožnosti podezřelých pachatelů, přičemž by se měly použít krátké, jasné věty, které umožní přesné ověření oboustranné trestnosti, a jasně popsat souvislosti mezi trestným činem anebo podezřelými pachateli, dotčenými osobami a požadovanými vyšetřovacími úkony.
- **Oddíl I** (Formální náležitosti a postupy požadované pro výkon) se používá k poskytování informací o formálních náležitostech a postupech, které musí být podle právních předpisů vydávajícího členského státu dodrženy, a k vysvětlení, jak musí vykonávající orgán tyto formální náležitosti a postupy provést. Oddíl I se rovněž používá k upřesnění požadované přítomnosti úředníků vydávajícího státu při výkonu evropského vyšetřovacího příkazu. Tento oddíl rovněž umožňuje přítomnost zainteresovaných osob na místě podle [článku 4 úmluvy Rady Evropy z roku 1959](#).
- **Oddíl K** (Údaje o orgánu, který evropský vyšetřovací příkaz vydal) se používá k předávání informací o vydávajícím orgánu (e-mailová adresa kanceláře; v případě potřeby jiný orgán; a další užitečné informace, např. jazykové dovednosti, orgán odpovědný za praktická opatření pro předání důkazů nebo osoby ve vazbě či ve výkonu trestu odnětí svobody (dočasné předání)).

3.2. Informace nebo dokumenty, které vydávající orgán má či nemá poskytnout

Článek 5 směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu týkající se obsahu a formy evropského vyšetřovacího příkazu neukládá žádné právní požadavky na to, aby bylo vnitrostátní soudní rozhodnutí uvedeno v evropském vyšetřovacím příkazu nebo k němu připojeno⁽²⁾. Byť to právní předpisy nevyžadují, může být v konkrétním případě užitečné **připojit** pro informaci **vnitrostátní příkaz**, například pokud se žádá o invazivní úkon, s cílem vysvětlit právní důvody tohoto úkonu, zejména pokud se i ve vykonávajícím členském státě vyžaduje vydání soudního příkazu.

Při výkonu evropského vyšetřovacího příkazu se v určitých případech v několika málo zemích podle jejich vnitrostátního práva stále vyžaduje, aby vydávající stát k evropskému vyšetřovacímu příkazu připojil vnitrostátní příkaz, například v případě žádosti o odposlech telekomunikačního provozu. V takovém případě je třeba použít pragmatická řešení, například ponechat evropský vyšetřovací příkaz stručný a připojit (delší) vnitrostátní příkaz, s překladem či bez něj.

⁽²⁾ Na rozdíl od čl. 8 odst. 1 písm. c) rámcového rozhodnutí o EZR (pro výklad tohoto ustanovení viz rozsudek Soudního dvora Evropské unie ve věci *Bob Dogi*, věc 241/15) neobsahuje článek 5 směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu žádný odkaz na související soudní rozhodnutí.

3.3. Jazyk formuláře a otázky týkající se překladu

S cílem předcházet obtížím v souvislosti s překladem stanoví čl. 5 odst. 2 směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu, že členské státy **uvedou, který další úřední jazyk či jazyky EU mohou být kromě jejich úředního jazyka nebo jazyků použity** v případě, že jsou vykonávajícím státem. I když většina členských států uznává další jazyk (jímž je často, nikoli však vždy angličtina), některé členské státy navzdory znění směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu uvádějí, že budou uznávat pouze vlastní úřední jazyk nebo že angličtinu uznají pouze v naléhavých případech.

Zaznamenané problémy: Byly podány stížnosti ohledně kvality překladů. V případech, kdy není připojen evropský vyšetřovací příkaz v jazyce vydávajícího státu, nemůže vykonávající stát nechat nejasné části žádosti vnitrostátně přeložit.

Zjištěné osvědčené postupy: Evropský vyšetřovací příkaz je soudním příkazem a tudíž musí být vydán a podepsán v jazyce/jazycích vydávajícího členského státu. Pro překlad **by měl být vždy použit oficiální formulář/vzor evropského vyšetřovacího příkazu** v jazyce vykonávajícího členského státu. Přeložit pouze části formuláře, jež byly vyplněny vydávajícím orgánem, s cílem vyhnout se pochybným a neoficiálním/nepřesným překladům. Nástroj nazvaný Kompendium na internetových stránkách EJS nabízí funkci automatického překladu „statických“ částí formuláře. Formuláře evropského vyšetřovacího příkazu (přílohy A, B a C) jsou dostupné ve všech jazycích EU ve formátu Word v právní knihovně na internetových stránkách EJS. (Viz [příloha A](#) nebo „[evropský vyšetřovací příkaz – formuláře](#)“, kde naleznete přílohy A, B a C.)

Evropský vyšetřovací příkaz, který byl zaslán bez překladu, by měl být považován za formulář, jenž „není dostatečně vyplněn“, a to v souladu s čl. 16 odst. 2 písm. a) směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu. V takové situaci by měl vykonávající orgán informovat vydávající orgán, že evropský vyšetřovací příkaz není dostatečně vyplněn, místo aby zasílal formulář zpět nebo s ním nakládal jako kdyby neexistoval.

Dokument EJS „[Competent authorities, languages accepted, urgent matters and scope of the EIO Directive](#)“ poskytuje užitečné informace o přípustných jazycích, a to případně i v naléhavých případech.

4. Vydávání a předávání evropského vyšetřovacího příkazu

4.1. Zapojené příslušné orgány (vydávající a potvrzující orgán)

Směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu „justicializovala“ fázi vydávání tím, že vyžaduje, aby evropský vyšetřovací příkaz vydal soudce, soud, vyšetřující soudce nebo státní zástupce příslušný v daném případě (justiční orgán jakožto **vydávající orgán**), nebo tím, že požaduje, aby byl evropský vyšetřovací příkaz potvrzen jedním z těchto orgánů (justiční orgán jakožto **potvrzující orgán**). Viz čl. 2 písm. c) směrnice.

V souladu s čl. 7 odst. 3 směrnice mohou ústřední orgány hrát užitečnou administrativní úlohu při podpoře justičních orgánů. V některých členských státech plní ústřední orgány dodatečné úlohy, například při průvozu osob do vazby a v dohodách o sdílení nákladů.

Pokud jde o **potvrzování**, pokud je vydávajícím či potvrzujícím orgánem v případě určitého evropského vyšetřovacího příkazu příslušný orgán, budou vykonávající orgány obvykle spoléhat na vzájemnou důvěru. Nicméně lze provést ověření v souladu s čl. 9 odst. 3 směrnice. Dokument EJS nazvaný [Competent authorities, languages accepted, urgent matters and scope of the EIO Directive](#) může sloužit jako pomoc při posuzování, zda byl obdrženy evropský vyšetřovací příkaz vydán nebo potvrzen příslušným orgánem.

(Viz také **Kapitola 5.5. Naléhavé případy**.)

4.2. Kontrola přiměřenosti (čl. 6 odst. 1)

Podmínky, jejichž splnění má vydávající orgán ověřit (článek 6 směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu):

- Vydávající členský stát musí zkontrolovat, zda je daný úkon **nezbytný a přiměřený**.
- Vydávající členský stát musí zkontrolovat, zda by daný úkon za stejných podmínek **bylo možné nařídit u obdobného vnitrostátního případu**.

Směrnice ponechává kontrolu přiměřenosti v rukou vydávajícího orgánu (čl. 6 odst. 1 směrnice), avšak pokud má vykonávající orgán důvod se domnívat, že tato podmínka nebyla splněna, může konzultovat vydávající orgán (čl. 6 odst. 3 směrnice).

Tato situace by mohla nastat, pokud není popis daného trestného činu dostatečně podrobný, nebo je požadovaný vyšetřovací úkon příliš rozsáhlý a obtížně odůvodnitelný, nebo není popsán dostatečně konkrétně, aby to umožnilo řádné posouzení.

Pro poskytnutí relevantních informací a vyhnutí se riziku dalšího zdržení výkonu lze použít **mechanismus konzultace**. Po konzultaci může vydávající orgán rovněž rozhodnout o vzetí evropského vyšetřovacího příkazu zpět.

Otázky související s náklady a méně závažné trestné činy: Případy zahrnující náklady, jež jsou „považovány za mimořádně vysoké“, mohou být řešeny prostřednictvím mechanismu konzultace uvedeného v čl. 21 odst. 2 směrnice. Na případy zahrnující náklady, jež jako takové nejsou mimořádně vysoké, ale týkají se **méně závažných trestných činů**, a jež by, pokud by se opakovaly, mohly vést v vysokým nákladům, existují různé názory. Důvody k odmítnutí uznání jsou však taxativně uvedeny ve směrnici a úvahy týkající se nákladů nemohou být jako důvod k odmítnutí uznání použity.

4.3. Vícero úkonů, vícero evropských vyšetřovacích příkazů?

Je-li požadováno více úkonů, měly by být v zásadě zahrnuty v **jednom evropském vyšetřovacím příkazu**. Nicméně v závislosti na povaze a rozsahu dané věci může být vhodný **odlišný přístup**. Mohla by být vzata v úvahu tato hlediska:

- **Otázky důvěrnosti a nebezpečí odhalení**: může být vhodnější využití samostatných evropských vyšetřovacích příkazů s cílem zabránit odhalení určitých informací pachateli, jež by mohlo ohrozit výkon dalších úkonů.
- **Složitost věci**: ve složitých případech, kdy jsou vyžadovány různé úkony týkající se různých fyzických a právnických osob s odlišnými postaveními v řízení, existují sdílené obavy o vnitřní soudržnost a soulad mezi různými oddíly přílohy A (zejména mezi oddíly C, D, E, G, H a I). Z tohoto důvodu může být vhodnější volbou vydání několika evropských vyšetřovacích příkazů namísto jednoho samostatného evropského vyšetřovacího příkazu.
- **Různé orgány pověřené výkonem evropského vyšetřovacího příkazu**: v takovém případě by mohlo být zapotřebí několika evropských vyšetřovacích příkazů. Některé země však tuto otázku považují za vnitřní a mají za to, že vykonávající členský stát by měl odpovídat spíše za rozdělení práce než za požadování samostatných evropských vyšetřovacích příkazů.

4.4. Předávání evropských vyšetřovacích příkazů (článek 7)

Předávání (článek 7 směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu)

Přímo od vydávajícího orgánu vykonávajícímu orgánu (aniž je dotčeno určení ústředních orgánů).

V závislosti na povaze, složitosti a naléhavosti dané věci jsou pro urychlení předávání evropských vyšetřovacích příkazů a zajištění pravosti využívány **různé kanály**. Mezi tyto kanály patří Eurojust, kontaktní místa EJS a styční soudci nebo státní zástupci.

Zvláštní význam má zabezpečená komunikační síť umožňující bezpečné předávání evropských vyšetřovacích příkazů. Proto Evropská komise v současnosti vyvíjí **zabezpečený internetový portál** (digitální systém výměny elektronických důkazů; očekává se, že testovací verze bude hotová a bude fungovat koncem roku 2019). Tento portál bude platformou se zabezpečeným komunikačním kanálem pro digitální výměnu evropských vyšetřovacích příkazů a odpovědí ze strany justičních orgánů EU.

Evropské vyšetřovací příkazy mohou být dále podány prostřednictvím **zabezpečeného spojení Eurojustu** (ne všechny členské státy jsou však připojeny a komunikace je možná pouze mezi vnitrostátním orgánem a Eurojustem, nikoli mezi vnitrostátními orgány) a **zabezpečeného telekomunikačního spojení EJS** (článek 9 rozhodnutí o EJS a čl. 7 odst. 4 směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu). Zabezpečené spojení však není vhodné pro přímý kontakt mezi příslušnými orgány.

5. Uznávání a výkon evropského vyšetřovacího příkazu

5.1. Zapojené příslušné orgány

Ustanovení čl. 2 písm. d) směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu vymezuje **vykonávající orgán** jako „*orgán, který má pravomoc uznat evropský vyšetřovací příkaz a zajistit jeho výkon*“.

Pokud **je evropský vyšetřovací příkaz zaslán nesprávnému orgánu ve vykonávajícím státě**, měl by být namísto navrácení postoupen správnému vykonávajícímu orgánu, a to v souladu s čl. 7 odst. 6 směrnice; tato situace by měla být poznamenána v příloze B.

Některé členské státy vytvořily centralizovaný **přijímající orgán**, tj. justiční orgán, který přijímá a — je-li příslušný — uznává evropský vyšetřovací příkaz a poté jej přiděluje k výkonu příslušnému vykonávajícímu orgánu.

Zjištěné osvědčené postupy:

- Pro určení příslušného vykonávajícího orgánu a příslušných kontaktních údajů lze konzultovat [atlas EJS](#).
- Pokud je plánováno více úkonů v různých zeměpisných oblastech a vykonávající stát nemá žádný ústřední přijímací orgán, měl by vydávající orgán uvědomit příslušné vykonávající orgány o existenci více úkonů, jež jsou v zemi požadovány.

5.2. Uznání a výkon (článek 9)

Uznání a výkon (článek 9 směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu)

Pravidlo:

- **povinnost vykonat** (článek 1 směrnice),
- „**bez dalších formalit**“ (čl. 9 odst. 1 směrnice).

ALE s výhradou **uznání** vykonávajícím orgánem.

Právo rozhodné pro výkon

Výkon se řídí právem vykonávajícího členského státu.

ALE vykonávající orgán musí dodržet formální náležitosti a postupy výslovně uvedené vydávajícím orgánem, „pokud nejsou v rozporu se základními právními zásadami vykonávajícího státu“.

Ustanovení čl. 9 odst. 1 směrnice uvádí, že vykonávající orgán evropský vyšetřovací příkaz „**uzná bez dalších formalit**“ a zajistí jeho výkon. Směrnice tudíž neumožňuje rozsáhlé studování dané věci ve vykonávajícím státě. Určitá ověření je však stále třeba provést. (Viz rovněž čl. 10 odst. 3 a článek 11 směrnice.)

Vykonávající orgány by měly v co nejvyšší míře dodržet formální náležitosti a postupy výslovně uvedené vydávajícím orgánem (čl. 9 odst. 2 směrnice), avšak evropský vyšetřovací příkaz by měl být vykonán „stejným způsobem a za stejných podmínek, jako by daný vyšetřovací úkon byl nařízen orgánem vykonávajícího státu“ (čl. 9 odst. 1 směrnice).

5.3. Využití jiného druhu vyšetřovacího úkonu (článek 10)

Využití jiného druhu vyšetřovacího úkonu (článek 10 směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu):

- pokud daný úkon **neexistuje** v právním řádu vykonávajícího státu a není jedním z úkonů uvedených v čl. 10 odst. 2 směrnice (např. jiné než invazivní úkony).
- pokud **by** daný úkon **nebyl** v obdobném vnitrostátním případě **dostupný**; nebo

Směrnice ponechává kontrolu přiměřenosti v rukou vydávajícího orgánu (viz **kapitola 4.2. Kontrola přiměřenosti**), avšak rovněž stanoví, že vykonávající orgán může **použít jiný vyšetřovací úkon, pokud by jím mohlo být dosaženo stejného výsledku za použití mírnějších prostředků** (čl. 10 odst. 3 směrnice), tj. předávací příkaz namísto domovní prohlídky.

Zjištěný problém: Existují-li v dotčených členských státech odlišné právní požadavky na vyšetřovací úkony.

Osvědčený postup: S cílem vyloučit zbytečné konzultace a zdržení mezi vykonávajícími a vydávajícími orgány mohou vydávající orgány využít evropský vyšetřovací příkaz k uvedení skutečnosti, že mohou být přijaty mírnější vyšetřovací úkony (jež vedou ke stejnému výsledku).

Ustanovení čl. 10 odst. 2 směrnice odkazuje na vyšetřovací úkony, jež musí být vždy dostupné v rámci práva vykonávajícího státu, jako jsou **jiné než invazivní úkony** (čl. 10 odst. 2 písm. d) směrnice). Většina členských států nemá ve svých právních předpisech definici „jiných než invazivních úkonů“, avšak vnímá tento pojem spíše jako společný koncept, jenž je definován v každodenním právním jazyce, zahrnující úkony, jež nemají dopad na základní práva a často nevyžadují soudní příkaz (viz rovněž 16. bod odůvodnění).

5.4. Důvody k odmítnutí uznání nebo výkonu (článek 11)

Důvody k odmítnutí uznání nebo výkonu (článek 11 směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu):

- a) **Imunita nebo výsada**, jež **znemožňuje výkon** evropského vyšetřovacího příkazu. Může zahrnovat ochranná opatření vztahující se na lékařské a právní profese. Může rovněž zahrnovat, i když se nejedná o výsady či imunity *stricto sensu*, pravidla týkající se svobody tisku a svobody slova (20. bod odůvodnění).
- b) Pokud by výkon poškodil **základní zájmy v oblasti národní bezpečnosti**.
- c) Ve správních řízeních nebo v jiných řízeních vedených justičními orgány, pokud může rozhodnutí vést k řízením u trestního soudu a daný **úkon by nebyl** v podobném vnitrostátním případě **povolen**.
- d) Porušení zásady ***ne bis in idem***.
- e) Pokud se evropský vyšetřovací příkaz týká trestného činu, jenž byl **zčásti spáchán** ve vykonávajícím státě, avšak **není tam trestným činem**.
- f) Porušení **základních práv**.
- g) **Oboustranná trestnost** (s výjimkami — příloha D).
- h) Použití vyšetřovacího úkonu je podle práva vykonávajícího státu omezeno na **seznam nebo kategorii trestných činů nebo na určitou hranici**, které nezahrnují trestný čin, který je předmětem evropského vyšetřovacího příkazu.

Ustanovení čl. 11 odst. 4 směrnice: **Povinnost konzultovat** ve vztahu k písmenům a), b), d), e) a

Důvody k odmítnutí uznání stanovené směrnicí (článek 11 a další důvody uvedené v kapitole IV směrnice) jsou obsaženy v **taxativním seznamu**, který je nutno vykládat restriktivně, neboť tyto důvody představují výjimku ze zásady vzájemného uznávání. Proto není v rámci režimu evropského vyšetřovacího příkazu ponechán žádný prostor pro zamítnutí výkonu evropských vyšetřovacích příkazů z důvodů, jež nejsou uvedeny na tomto seznamu, jako je například zásada oportunité.

5.5. Naléhavé případy

Splnění formálních náležitostí vyžadovaných směrnicí o evropském vyšetřovacím příkazu může být zvláště obtížné v naléhavých případech, například zajištění toho, aby byl podepsaný formulář evropského vyšetřovacího příkazu zaslán v původním jazyce a přeložen do jazyka přípustného ve vykonávajícím členském státě nebo aby byl proces potvrzení dodržen během svátků či víkendů. Směrnice neupravuje předběžná opatření přijímaná před vydáním evropského vyšetřovacího příkazu.

Osvědčené postupy ve vztahu k naléhavým případům

- V naléhavých případech je doporučeno komunikovat s vykonávajícím orgánem co nejdříve s cílem posoudit různé možnosti, pokud možno se včasným zapojením **Eurojustu a kontaktních míst EJS**.
- V některých členských státech jsou v naléhavých případech před tím, než je zaslán skutečný evropský vyšetřovací příkaz, přijímány **žádosti podané e-mailem, faxem či dokonce telefonem**. V některých situacích by mohl být řešením [článek 7 Úmluvy o vzájemné právní pomoci z roku 2000](#) o výměně informací bez žádosti.
- Některé členské státy, které neuvedly přípustnost jiných úředních jazyků podle čl. 5 odst. 2 směrnice, nicméně **v naléhavých případech přijmou evropský vyšetřovací příkaz v angličtině** za podmínky, že jeho překlad bude brzy poté následovat.
- Je-li požadováno potvrzení evropského vyšetřovacího příkazu, jsou některé členské státy v naléhavých případech ochotny provést určité **počáteční úkony pro zajištění důkazů**, a to i před obdržení potvrzeného evropského vyšetřovacího příkazu. V takových případech je vyžadován e-mail se stručným písemným shrnutím skutečností. Některé členské státy navíc přijmou potvrzení e-mailem od příslušného potvrzujícího orgánu, není-li potvrzující orgán dostupný pro podepsání evropského vyšetřovacího příkazu.
- Dokument EJS [Competent authorities, languages accepted, urgent matters and scope of the EIO Directive](#) obsahuje informace o naléhavých případech v každém členském státě, např. o míře, v níž lze používat angličtinu a o použití e-mailu jako prvního kroku.

5.6. Potvrzení o převzetí (čl. 16 odst. 1, příloha B) a lhůty (článek 12, příloha B)

Použití **přílohy B** pro potvrzení obdržení evropského vyšetřovacího příkazu je povinné (čl. 16 odst. 1 směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu); příloha B musí být vyplněna a zaslána vydávajícímu orgánu vždy, když je obdržén evropský vyšetřovací příkaz. Předává-li přijímající orgán evropský vyšetřovací příkaz jinému orgánu za účelem jeho výkonu, měla by být tato informace uvedena v příloze B a vydávající orgán by měl přijímající orgán ihned poté kontaktovat. Příloha B rovněž slouží k informování vydávajícího orgánu o tom, od kdy by měla běžet lhůta.

Závazné lhůty (článek 12 směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu):

Rozhodnutí o uznání či výkonu evropského vyšetřovacího příkazu by mělo být přijato a výkon proveden „**se stejnou rychlostí a prioritou jako v obdobném vnitrostátním případě**“.

- **Závazné lhůty**
 - Pro přijetí rozhodnutí o uznání či výkonu (30 dní + 30 dní) a
 - pro provedení úkonu (90 dní od rozhodnutí o uznání či výkonu).
- **Předběžná opatření (článek 32)**
 - Rozhodnutí pokud možno do 24 hodin od obdržení evropského vyšetřovacího příkazu.

Stejně jako je tomu u jiných nástrojů vzájemného uznávání, stanoví směrnice **lhůty** pro uznání nebo výkon vyšetřovacího/ch úkonu/ů a pro jeho/jejich provedení. Článek 12 odst. 6 směrnice stanoví, že pokud není pro vykonávající orgán prakticky proveditelné dodržet lhůtu, neprodleně informuje vydávající orgán o důvodech zpoždění a konzultuje s vydávajícím orgánem vhodnou dobu k provedení vyšetřovacího/ch úkonu/ů. Výkon evropského vyšetřovacího příkazu je tak odložen. Za žádných okolností by zpoždění nemělo být příčinou nebo důvodem k odmítnutí výkonu.

Případy zahrnující elektronické důkazy a krátké lhůty pro uchovávání údajů: Směrnice stanoví možnost takzvaného **předběžného opatření pro velmi naléhavé situace** (článek 32 směrnice) s cílem předběžně zamezit zničení, pozměnění, přesunu, předání nebo odstranění předmětů (včetně údajů), jež mohou sloužit jako důkazy. V této situaci rozhodne vykonávající orgán o předběžném opatření a toto rozhodnutí sdělí co nejdříve, pokud možno do 24 hodin. Bude vyžadována včasná koordinace a zapojení justičních orgánů.

6. Zvláštní vyšetřovací úkony (články 22 až 31)

6.1. Obecně

Směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu stanoví ve svých člancích 22 až 31 několik zvláštních vyšetřovacích úkonů.

Kapitoly 6.2 až 6.7. uvádějí zkušenosti získané Eurojustem a EJS týkající se některých vyšetřovacích úkonů. Neobsahují však komplexní přehled, neboť pokud jde o některé vyšetřovací úkony, jako je například dočasné předávání osob ve vazbě či ve výkonu trestu odnětí svobody (článek 22 směrnice) a skryté vyšetřování (článek 29 směrnice), jsou k dispozici pouze omezené informace.

6.2. Výslech za použití videokonference (článek 24)

Článek 24 směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu stanoví možnost **provedení výslechu podezřelé nebo obviněné osoby prostřednictvím videokonference**. Některé vnitrostátní prováděcí právní předpisy umožňují výslech podezřelé nebo obviněné osoby prostřednictvím videokonference pouze pokud s tím daná osoba souhlasí („odmítne“ – povinný důvod pro neuznání), zatímco jiné jsou méně rigidní („může“ odmítnout – volitelný důvod pro neuznání).

Článek 24 odst. 1 směrnice rovněž umožňuje **vyslechnout prostřednictvím videokonference „svědky“ nebo „znalce“**. Přestože „oběti“ nejsou výslovně uvedeny a podle některých vnitrostátních systémů práva nejsou „oběti“ „svědky“ (odlišná procesní práva a povinnosti; neexistence povinnosti podat svědectví nebo mluvit pravdu), zdá se, že většina členských států souhlasí s tím, že do oblasti působnosti článku 24 směrnice spadají.

Výslech prostřednictvím videokonference v řízení před soudem: Byla vznesena otázka, zda by mohl být evropský vyšetřovací příkaz použit pro výslech obviněných osob během řízení před soudem, a to jako cesta k tomu, aby byla zajištěna účast obviněného na trestním řízení namísto dočasného předání. 25. bod odůvodnění potvrzuje, že směrnice pokrývá všechny fáze trestního řízení, včetně řízení před soudem. Výslech prostřednictvím videokonference v řízení před soudem – v tomto specifickém kontextu – určitě nebude využíván těmi členskými státy, jejichž vnitrostátní právo vyžaduje skutečnou přítomnost obviněného u soudu. Ten stejný úkon rovněž nemusí být použit za stejných okolností těmi členskými státy, které mohou používat videokonference pouze pro shromažďování důkazů. Tyto země však mohou takové evropské vyšetřovací příkazy pocházející ze členských států, v nichž jsou tyto videokonference povoleny, vykonat, pokud jsou práva obviněné osoby zaručena a provedení těchto příkazů není považováno za rozporné se základními zásadami práva vykonávajícího členského státu (viz čl. 24 odst. 2 písm. b) směrnice).

Osvědčené postupy:

- Pokud má osoba, která má být vyslechnuta, jiné postavení ve vydávajícím členském státě (svědek) než ve vykonávajícím členském státě (podezřelý), měla by tato osoba být při výslechu informována o svých příslušných právech jakožto svědka/podezřelého v obou členských státech.
- Podobně v případě videokonference je podezřelá/obviněná osoba chráněna právy, která jí udělují oba právní systémy, tj. právy, jež existují ve vykonávajícím a vydávajícím členském státě, a svědci a znalci mohou uplatnit své právo odepřít výpověď, pokud jim toto právo některý z těchto právních systémů poskytuje (viz čl. 24 odst. 5 písm. e) směrnice).

6.3. Výslech za použití telefonní konference (článek 25)

Směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu stanoví možnost **výslechu svědků a znalců za použití telefonní konference**, avšak zdá se, že tuto možnost vylučuje v případě podezřelých a obviněných osob, neboť znění čl. 25 odst. 2 směrnice neobsahuje odkaz na odstavce 1 a 2 článku 24 směrnice.

6.4. Informace o bankovních operacích a jiných finančních transakcích (článek 27)

Článek 27 směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu stanoví možnost vykonat evropský vyšetřovací příkaz s cílem získat finanční důkazy o účtech jakékoli povahy vedených v bance nebo nebankovní finanční instituci na jméno osoby, proti které je vedeno trestní řízení. Článek se tak neomezuje jen na podezřelé či obviněné osoby, ale zahrnuje rovněž **jakékoli jiné osoby**, ohledně kterých se má za to, že jsou takové finanční informace nezbytné, pokud je žádost dostatečně odůvodněna pro použití v průběhu trestního řízení (přiměřenost; viz rovněž 27. bod odůvodnění).

6.5. Shromažďování důkazů v reálném čase (článek 28)

Většina členských států má za to, že znění článku 28 směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu je dostatečně široké, aby ponechalo prostor pro úkony, jako je dohled pomocí videokamer, sledování nebo vyhledávání za použití technických zařízení (GPS) a přístup k počítačovému systému.

6.6. Odposlech telekomunikačního provozu za technické pomoci (článek 30)

Existují rozdílné názory na to, zda by bylo možné článek 30 směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu uplatnit na žádost o instalaci skrytého odposlouchávacího zařízení (např. umístění odposlechu do auta).

6.7. Odposlech telekomunikačního provozu bez technické pomoci (článek 31)

Článek 31 směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu upravuje **informování členského státu, na jehož území se odposlouchávaná osoba nachází a od nějž není třeba technické pomoci** (příloha C). **Neexistence informování nebo schválení** by mohla vést k obavám ohledně přípustnosti důkazu. V některých členských státech je považován za příslušný k obdržení přílohy C ústřední orgán, zatímco v jiných členských státech je příjemcem místní orgán, je-li určen.

Míra, v jaké by měl informovaný orgán ověřovat, zda „**by odposlech nebyl povolen v obdobném vnitrostátním případě**“ (čl. 31 odst. 3 směrnice): Existují odlišná stanoviska, sahající od pouhé formální procedurální kontroly po věcný přezkum, pro nějž jsou požadovány dodatečné informace za účelem posouzení, které by případně mohlo vést k ukončení odposlechu nebo k vydání rozhodnutí zabraňujícího použití materiálu z odposlechu jako důkazu. V každém případě po vnitrostátních orgánech nelze vyžadovat, aby poskytly více informací, než jsou informace požadované v příloze A. Informování není příkazem k uznání vyšetřovacího úkonu (příloha A), ale pouhým výrazem respektování suverenity dané jiné země.

Věcná oblast působnosti článku 31 směrnice: Názory na to, zda se toto ustanovení uplatní na případy skrytého odposlouchávacího zařízení (např. umístění odposlechu do auta), se liší.

7. Zásada speciality

Vedle své specifické úlohy ve věcech týkajících se vydávání a předávání odsouzených osob se „zásada speciality“ tradičně uplatňuje rovněž na žádosti o vzájemnou právní pomoc při shromažďování důkazů (např. [článek 23 úmluvy o vzájemné pomoci z roku 2000](#)). **Směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu však zásadu speciality výslovně neupravuje** a názory členských států na to, zda se zásada speciality v jejím rámci uplatní, se liší.

Tyto odlišné názory vedou k různým přístupům k vydávání či výkonu evropských vyšetřovacích příkazů. Z pohledu vykonávajícího členského státu některé výslovně uvádějí, že při výkonu evropského vyšetřovacího příkazu mohou být důkazy použity pouze pro účely daného konkrétního vyšetřování; jiné členské státy neuvádějí nic, avšak předpokládají, že důkazy nebudou použity za jiným účelem. Z pohledu vydávajícího členského státu mají některé za to, že před předtím, než bude důkaz použit v jiné věci, je vždy třeba požádat o povolení z vykonávajícího státu; jiné mají za to, že tento krok není vyžadován, neboť vydávající orgán rozhoduje a členské státy v souladu s tím předají důkaz, a to s výhradou příslušného právního rámce pro ochranu údajů.

Zjištěné osvědčené postupy:

- V případech, kdy se použijí souběžně společný vyšetřovací tým (SVT) a evropský vyšetřovací příkaz, se doporučuje, aby se v evropských vyšetřovacích příkazech výslovně uvádělo, že důkazy získané prostřednictvím evropského vyšetřovacího příkazu (mimo SVT) lze sdílet se členy SVT.
- Pro předcházení obtížím se před použitím důkazu pro jiné účely, než je/jsou účel/y uvedený/é v původním evropském vyšetřovacím příkazu, doporučuje samostatná žádost ze strany vydávajícího členského státu.

8. Evropský vyšetřovací příkaz vs. jiné nástroje

8.1. Evropský vyšetřovací příkaz vs. zajišťovací nástroje

Určitá věc může být potřeba jako důkaz i pro účely konfiskace. Pokud je určitá věc zajištěna pro účely **shromáždění důkazů**, použije se **evropský vyšetřovací příkaz**. Pro **zajištění určité věci pro následnou konfiskaci** je vyžadován **příkaz k zajištění** (viz rovněž [rámcové rozhodnutí 2003/577/SVV](#)). Pokud je určitá věc potřebná pro oba účely, má se obecně za to, že pokud je primárním účelem shromáždění důkazů, měl by se použít evropský vyšetřovací příkaz. Vydávající orgán musí provést toto posouzení a vyjasnit účel úkonu směřujícího k zajištění.

Zajištění a konfiskace majetku za účelem vrácení poškozené straně do oblasti působnosti směrnice nespadá (stále se uplatní [článek 8 úmluvy o vzájemné pomoci z roku 2000](#) (viz rovněž **Kapitola 2.1. „Všechny vyšetřovací úkony“ a „příslušná ustanovení“**)). Namísto něj by měla být použita žádost o vzájemnou právní pomoc. Je-li vydán evropský vyšetřovací příkaz (pro důkazní účely) a majetek je později předán vydávajícímu státu bez jakýchkoli omezení ohledně jeho použití (včetně jeho vrácení vykonávajícímu státu), může vydávající stát v souladu se svými vnitrostátními právními předpisy rozhodnout o navrácení.

8.2. Evropský vyšetřovací příkaz vs. společné vyšetřovací týmy

Obecně řečeno jsou evropské vyšetřovací příkazy a SVT různými nástroji a v jednotlivých konkrétních případech by mělo být provedeno posouzení ohledně toho, který nástroj je nejlepší použít za jakých okolností (např. zapojené země, složitost věci, druh a počet potřebných vyšetřovacích úkonů, předpokládané náklady atd.). Někdy **mohou být oba nástroje kombinovány** a důkaz získaný jednou zemí z SVT za použití evropského vyšetřovacího příkazu směřovaného na zemi mimo SVT může být sdílen v rámci SVT (s výslovným uvedením v evropském vyšetřovacím příkazu, že umožňuje sdílení důkazu). V zemích, v nichž hrají donucovací orgány významnou roli, může být spíše než „justicializovaný“ režim evropského vyšetřovacího příkazu lepší volbou SVT.

8.3. Evropský vyšetřovací příkaz vs. evropský zatýkácí rozkaz

25. bod odůvodnění směrnice zdůrazňuje, že pokud má být určitá osoba předána do jiného členského státu za účelem trestního stíhání včetně předvedení této osoby před soud pro účely soudního jednání, měl by být vydán evropský zatýkácí rozkaz.

Nicméně směrnice by mohla být použita **pro předání osob za účelem získání důkazu od dotyčné osoby**. Protože se tento úkon týká zbavení svobody, měl by být do praktických opatření podle čl. 22 odst. 5 směrnice zapojen soudce ve vydávajícím členském státu.

8.4. Přeshraniční sledování

V souladu s 9. bodem odůvodnění směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu by se tato **směrnice neměla vztahovat na přeshraniční sledování** podle [Úmluvy k provedení Schengenské dohody](#). Většina členských států má za to, že přeshraniční sledování je záležitost pro policejní spolupráci a že v těchto případech by neměl být vydáván evropský vyšetřovací příkaz. Pro jiné členské státy je přeshraniční sledování záležitostí pro justiční spolupráci. Některé členské státy rovněž vyjádřily názor, že přeshraniční sledování nespadá do rámce evropského vyšetřovacího příkazu, ledaže je v daném postupu zahrnuto sledování přístrojů, geolokalizace nebo odposlouchávání. Odlišné výklady oblasti působnosti evropského vyšetřovacího příkazu ohledně přeshraničního sledování mohou vést k problémům. Jednou z otázek je omezení použití důkazu získaného prostřednictvím přeshraničního sledování. V některých členských státech lze důkazy shromážděné za použití tohoto úkonu použít u soudu, zatímco v jiných členských státech nikoli.

V některých členských státech, v nichž není vydání evropského vyšetřovacího příkazu pro přeshraniční sledování možné, neboť je vyloučen z oblasti působnosti jejich vnitrostátních právních předpisů, může být tento úkon, jenž je obsažen v příchozím evropském vyšetřovacím příkazu, stále proveden, protože vnitrostátní předpisy zohledňují možné rozdíly ve vnitrostátních právních předpisech jiných členských států.

9. Pomoc poskytovaná Eurojustem a Evropskou justiční sítí

9.1. Obecné poznámky

Eurojust a EJS mohou pomáhat a poskytovat poradenství během různých fází životního cyklu evropského vyšetřovacího příkazu, a to i během vypracovávání, předávání, uznávání, výkonu a následných fází. Pro pomoc při rozhodování, zda v konkrétním případě kontaktovat Eurojust nebo EJS, se odkazuje na [společný dokument EJS a Eurojustu – Příručku pro justiční odborníky v oblasti mezinárodní spolupráce v trestních věcech](#).

Před vydáním evropského vyšetřovacího příkazu mohou Eurojust a EJS pomoci například s: i) vypracováním evropského vyšetřovacího příkazu a vyjasněním právních otázek; ii) zjištěním příslušného přijímajícího/vykonávajícího orgánu; iii) poradní úlohou při volbě použití evropského vyšetřovacího příkazu ve vztahu k jiným nástrojům (vzájemného uznávání); iv) vypracováním případné strategie spolupráce (včetně vypracování harmonogramu).

Po vydání evropského vyšetřovacího příkazu může vydávající nebo vykonávající orgán požádat EJS nebo Eurojust o pomoc ve vztahu k otázkám, zda: i) byl evropský vyšetřovací příkaz obdržen v souladu s požadavky; ii) je evropský vyšetřovací příkaz připraven pro výkon (čl. 9 odst. 6 směrnice); iii) byly zjištěny nějaké překážky (čl. 7 odst. 7 směrnice); a iv) jsou požadovány jakékoli dodatečné informace/dokumenty (čl. 11 odst. 4 směrnice).

Kdykoli je zahájen postup konzultace, nebo kdykoli je třeba dodatečná zpětná vazba, mohou Eurojust a EJS hrát **úlohu zprostředkovatele**. Evropský vyšetřovací příkaz stanoví několik postupů konzultace, kdy může být žádost podána Eurojustu a EJS s cílem požádat o jejich pomoc, například za účelem:

- kontroly relevantnosti evropského vyšetřovacího příkazu (kontrola přiměřenosti) (čl. 6 odst. 3 směrnice);
- vyjasnění jakékoli obtíže nebo kontroly pravosti listiny (čl. 7 odst. 7 směrnice);
- usnadnění uznání a výkonu evropských vyšetřovacích příkazů (čl. 9 odst. 6 směrnice);
- konzultací ohledně toho, zda je možné využít jiný druh vyšetřovacího úkonu a ohledně možnosti vzít evropský vyšetřovací příkaz zpět (čl. 10 odst. 4 směrnice);
- konzultací ohledně poskytování veškerých potřebných informací, pokud před přijetím rozhodnutí existují důvody pro odmítnutí uznání nebo výkonu určitého evropského vyšetřovacího příkazu (čl. 11 odst. 4 směrnice);
- projednávání vhodné doby k provedení určitého vyšetřovacího úkonu v případech, kdy není prakticky proveditelné dodržet lhůtu (čl. 12 odst. 6 směrnice);
- konzultací ohledně dočasného předání důkazu (čl. 13 odst. 4 směrnice);
- sdělování zpětné vazby ohledně opravných prostředků (čl. 14 odst. 5 směrnice);
- rozhodnutí, zda a jak sdílet mimořádné náklady (čl. 21 odst. 2 směrnice); a
- vyjasnění otázek ohledně vyplnění formuláře uvedeného v příloze C (informování ohledně odposlechů, pro něž není třeba technické pomoci) (viz článek 31 směrnice; příloha C).

9.2. Eurojust

Směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu je v zásadě nástroj pro dvoustrannou spolupráci. Nezabývá se mnohostrannou koordinací / koordinací zahrnující více jurisdikcí ani multidisciplinárním rozměrem boje proti přeshraničnímu organizovanému zločinu.

Eurojust může být nápomocen **ve složitých mnohostranných případech**, v nichž mají úkony dopad na různé části vnitrostátního území a rovněž vyžadují simultánní koordinaci s jinými úkony ve vydávajícím členském státě nebo v jiných členských státech či ve třetích státech mimo EU. Podobně se mohou vydávající orgány spolehnout na Eurojust, pokud plánují vydat evropský vyšetřovací příkaz v případech zahrnujících více jurisdikcí. Tyto případy vyžadují přijetí vícero kroků v různých členských státech, zejména pokud musí být vyšetřovací úkony provedeny v konkrétní den společné akce, **koordinovaným a simultánním** způsobem v různých státech, a to při zohlednění stávajících **mechanismů koordinace nabízených Eurojustem** (koordinační schůzky a koordinační centra).

Navrhované evropské vyšetřovací příkazy jsou často poskytovány před koordinačním zasedáním nebo přede dnem společné akce, aby bylo vykonávajícím orgánům umožněno poskytnout zpětnou vazbu pro zajištění hladkého výkonu finálních evropských vyšetřovacích příkazů.

9.3. Evropská justiční síť

Kontaktní místa EJS jednají jako „**aktivní prostředníci**“ a pomáhají vydávajícím a vykonávajícím orgánům při navazování přímých kontaktů. Jak je popsáno výše, kontaktní místa EJS každodenně poskytují pomoc v souvislosti s evropským vyšetřovacím příkazem. Kontaktování kontaktních míst EJS se ukázalo jako zvláště hodnotné v naléhavých případech, jakož i tehdy, kdy příslušný potvrzující orgán v určitém vydávajícím členském státě není dostupný pro podepsání evropského vyšetřovacího příkazu, a to za účelem prozkoumání dalšího postupu. Další situace, v níž je kontaktování kontaktních míst EJS doporučeno, je pokud je třeba učinit několik úkonů v různých zeměpisných oblastech konkrétního vykonávajícího členského státu.

[Internetové stránky EJS](#) obsahují informace a nástroje pro praktické uplatňování právních nástrojů EU, včetně směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu. Odborníci z praxe zde mohou nalézt tuto směrnici ve všech jazycích EU, informace o stavu provádění směrnice (např. datum vstupu v platnost v příslušných členských státech, oznámení a odkazy na vnitrostátní právní předpisy), příslušné orgány, jazyky přípustné v příslušných členských státech a přílohy A, B a C ve všech jazycích EU ve formátu Word atd.

Tyto internetové stránky poskytují tyto praktické online nástroje:

- **Kompendium**, jež umožňuje vypracovat evropský vyšetřovací příkaz online a okamžitý překlad statických částí evropského vyšetřovacího příkazu do kteréhokoli úředního jazyka EU;
- **soudní atlas**, používaný kurčení místně příslušného orgánu pro přijetí evropského vyšetřovacího příkazu;
- **„Fiches Belges“**, které poskytují dostupné praktické a právní informace o řadě vyšetřovacích úkonů; a
- **právníckou knihovnu**, jež obsahuje mnoho užitečných dokumentů, např. verze všech tří příloh evropského vyšetřovacího příkazu ve Wordu a vnitrostátní příručky týkající evropského vyšetřovacího příkazu, jsou-li dostupné. Tyto vnitrostátní příručky týkající evropského vyšetřovacího příkazu, jsou-li sdíleny s EJS, se nahrávají na internetové stránky EJS, a to s omezeným přístupem.

Bibliografie

[Směrnice 2014/41/EU ze dne 3. dubna 2014 o evropském vyšetřovacím příkazu v trestních věcech](#)

[Outcome report of the Eurojust meeting on the European Investigation Order, The Hague, 19-20 September 2018](#) (Zpráva o výsledcích zasedání Eurojustu na téma evropského vyšetřovacího příkazu, Haag, 19. a 20. září 2018)

[EIO Conclusions 2017 — 48th and 49th EJM Plenary meetings in Malta and Tallinn \(Závěry z roku 2017 o evropském vyšetřovacím příkazu – 48. a 49. plenární zasedání EJS na Maltě a v Talinu\)](#)

[EJM Conclusions 2018 on the European Investigation Order](#) (Závěry EJS z roku 2018 o evropském vyšetřovacím příkazu)

Dokument EJS „[Competent authorities, languages accepted, urgent matters and scope of the EIO Directive](#)“ (Příslušné orgány, přípustné jazyky, naléhavé záležitosti a oblast působnosti směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu)

[Eurojust/EJM Note on the meaning of “corresponding provisions” and the applicable legal regime in case of delayed transposition of the EIO Directive](#) (Poznámka Eurojustu a EJS o významu pojmu „příslušná ustanovení“ a rozhodném právním režimu v případě opožděného provedení směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu)

[Initiative of the Kingdom of Belgium, the Republic of Bulgaria, the Republic of Estonia, the Kingdom of Spain, the Republic of Austria, the Republic of Slovenia and the Kingdom of Sweden for a Directive of the European Parliament and of the Council regarding the European Investigation Order in criminal matters — List of provisions of currently existing legal instruments that may be affected \(Council doc. 14445/2011\)](#) (Podnět Belgického království, Bulharské republiky, Estonské republiky, Španělského království, Rakouské republiky, Republiky Slovinsko a Švédského království k přijetí směrnice Evropského parlamentu a Rady o evropském vyšetřovacím příkazu v trestních věcech – seznam ustanovení stávajících právních nástrojů, které mohou být dotčeny (dokument Rady 14445/2011))

[Společný dokument EJS a Eurojustu – Příručka pro justiční odborníky v oblasti mezinárodní spolupráce v trestních věcech](#)